

Beleidsplan

Stichting Anne van den Ban Fonds

2026–2026

Het Anne van den Ban Fonds

Het Anne van den Ban Fonds, voluit De Stichting Anne van den Ban Fonds (ABF), is in 1992 opgericht door twee Wageningse alumni en in 2003 vernoemd naar Prof. Dr. Ir. Anne van den Ban (1928-2016). Hij was hoogleraar Voorlichtingskunde aan Wageningen Universiteit ([Anne van den Ban - Wikipedia](#)).

Prof. Dr. Ir. Anne van den Ban (1928-2016): “Eén van de “Millennium Development Goals” van de VN is om het aantal mensen dat moet leven van minder dan één dollar per dag te halveren. Gebrek aan kennis is één van de belangrijkste oorzaken van armoede. Kennis is een onontbeerlijke factor om uit het slop te raken. Ik besloot daar wat aan te doen. In Wageningen leren ze, met behulp van kennis en inzicht, zelfstandig nieuwe oplossingen te bedenken voor de ontwikkeling van hun land. Er zijn grote verschillen in welvaart tussen Nederland en ontwikkelingslanden. Als je hier wat aan wilt doen, dan is dat in eerste plaats een taak van bekwame, gemotiveerde mensen uit die landen zelf. Onderwijs is dan de investering met het hoogste rendement.”

Vanuit deze visie richt het ABF zich op het financieren van studenten uit lage- en lage-middeninkomens landen om aan Wageningen Universiteit een MSc-opleiding te volgen. ABF richt zich enerzijds op het verwerven van fondsen en anderzijds op het zo effectief mogelijk besteden daarvan in overeenstemming met de visie en missie van het ABF.

Missie

Het ABF beoogt capabele en gemotiveerde studenten uit lage- en lage-middeninkomenslanden in staat te stellen aan Wageningen Universiteit een masteropleiding te volgen en op deze wijze een bijdrage te leveren aan het opleiden van deskundigen die een leidende rol kunnen spelen bij het oplossen van structurele problemen in de ontwikkeling, voedselzekerheid, het milieu en het klimaat van hun land of regio.

Dit missiestatement maakt ABF uniek. Er is geen vergelijkbare organisatie die de missie, zoals hierboven geformuleerd, nastreeft.

Rechtsvorm en bestuur

De Stichting Anne van den Ban Fonds is een stichting, die door de Belastingdienst is erkend als ANBI (RSIN 816141599).

Het Bestuur van het Fonds bestaat uit (oud-)medewerkers van de universiteit en alumni. De bestuursleden zijn vrijwilligers en ontvangen geen vergoeding. Bestuurssamenstelling in 2026:

Prof. Dr. Johan Verreth (voorzitter)

Prof. Dr. Anke Niehof (secretaris)

Dr. Ir. Ron van Lammeren (penningmeester)

Ing. Willy ten Haaf en Dr. Ir. Ingrid Duchhart (studentenzaken)

Ir. Bert Bruins (onderwijszaken)

Het ABF is tevens een Fonds op Naam (FoN) van het University Fund Wageningen (UFW) en werkt daarmee samen in de fondsenwerving en de promotie van het Fonds. Het ABF betaalt hiervoor aan UFW 5% van de via UFW verkregen jaarlijkse donaties. ABF werkt ook samen met de Wageningen Universiteit (WU). Hierbij is het essentieel dat de ABF studenten, net zoals de studenten van het WU-Fellowships Programme (WUFP), vrijstelling van collegegeld krijgen, ook omdat de donateurs graag zien dat hun bijdrage integraal ten goede komt aan de studenten. De samenwerking met UFW werd eerder formeel vastgelegd in 2014. In 2025 werd de samenwerking tussen ABF, UFW en WU geformaliseerd in een nieuwe Samenwerkingsovereenkomst, welke als kompas fungeert voor de samenwerking in 2026.

Fondsbeheer

Het Bestuur van de Stichting Anne van den Ban Fonds is verantwoordelijk voor de besteding van de middelen en de verantwoording daarvan. De middelen worden ingezet voor de financiering van levensonderhoud, ziektekostenverzekering, IND-visum, bijdragen aan elektronische studiemiddelen en vliegticket van de student. In 2026 zal voor het eerst een bescheiden reserve worden begroot om studenten die thesis onderzoek in eigen land willen doen, tegemoet te kunnen komen in de kosten. De Stichting biedt de ABF-studenten tevens de mogelijkheid om een lening aan te vragen in het geval van bijzondere omstandigheden die de studievoortgang belemmeren.

Voor ieder kalenderjaar wordt een financieel jaarverslag gemaakt met daarin een jaarafrekening, een balans, en een beknopte begroting voor het volgende jaar. Een onafhankelijke commissie controleert het financieel jaarverslag.

Het Stichtingsbestuur reserveert altijd een deel van de inkomsten voor de reeds aangegane verplichtingen (voor de volgende twee kalenderjaren). Dit is nodig omdat de financiering tweejarige opleidingen betreft, gespreid over drie opeenvolgende kalenderjaren. Gereserveerde gelden worden deels op een spaarrekening geplaatst. Legaten kunnen meerjarig worden ingezet, waarbij de jaarlijkse inzet is gebaseerd op de helft van de totale kosten per student voor een volledige studie. Een deel van het oorspronkelijke legaat van Anne van den Ban (en van sommige andere legaten) is belegd.

Fondsenwerving

In samenwerking met UFW zullen donateurs worden aangemoedigd om hun donaties voort te zetten, onder meer door de jaarlijkse mailing van UFW aan donateurs, en zal worden gewerkt aan het werven van nieuwe donateurs onder de alumni en (oud-)medewerkers van de WUR. Daarnaast stimuleert ABF het collecteren bij inaugurele- en afscheidsredes en het kiezen voor de optie om de WU-kerstgratificatie voor medewerkers aan ABF te schenken. Deze activiteiten zijn hard nodig voor de continuïteit van ABF, gezien de gestegen kosten van student-ondersteuning. ABF houdt tevens contact met machtiginghouders van notarieel vastgelegde schenkingen en legaten aan ABF. Iedere begunstiger van het Fonds ontvangt jaarlijks een dankbetuiging. Ook dit jaar zal er in juni een donateurs dag georganiseerd worden, waarop ABF-donateurs en ABF-studenten elkaar kunnen ontmoeten.

Het Anne van den Ban Fonds werkt samen met andere fondsen op naam (FoN) van UFW die een vergelijkbare doelstelling hebben. Kandidaten die voor ondersteuning van zo'n FoN in aanmerking komen, worden ook in 2026 meegenomen in de ABF selectieprocedure en, eenmaal geselecteerd, krijgen zij dezelfde ondersteuning en begeleiding als de reguliere ABF studenten.

Selectie van studenten

De studenten worden ruimschoots voor de aanvang van het academisch jaar geselecteerd. In principe betreft de selectie alleen studenten die voldoen aan de toelatingseisen van een MSc-studie aan de Wageningen Universiteit. Deze toetsing is de eerste stap in de selectieprocedure en wordt gedaan door een speciale commissie van de Wageningen Universiteit.

De aanvragen van toegelaten studenten worden vervolgens voorgelegd aan de opleidingsdirecteuren (OD) van alle opleidingen van de Wageningen Universiteit. Op basis van de cijfers van de vooropleiding en het niveau van de beheersing van het Engels, stellen deze een voordracht op voor de finale selectie door het ABF-Bestuur. In deze laatste fase van de selectieprocedure zal ABF, net als in voorgaande jaren, de volgende criteria hanteren:

1. De studenten moeten afkomstig zijn uit landen met een gemiddeld bruto-inkomen per persoon dat ligt onder de inkomensgrens van lage- en lage-middeninkomenslanden, waarvoor de Wereldbank meting wordt gebruikt (<http://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.PCAP.CD/countries>);
2. Alleen aanvragen van excellente studenten worden in beschouwing genomen;
3. De leeftijd van de student moet bij toelating lager dan 35 jaar zijn;
4. De student moet 25% van de reiskosten naar Nederland en terug zelf betalen;
5. De student moet aangeven van plan te zijn terug te keren naar het land van herkomst en te willen bijdragen aan de ontwikkeling van zijn/haar land.
6. De student moet de keuze voor een Wageningse opleiding overtuigend kunnen motiveren.

Het ABF-Bestuur streeft in de selectie naar een evenwichtige balans m.b.t. regio en gender. Kandidaten die al een tweejarige MSc-opleiding hebben afgerond die vergelijkbaar is met een Wageningse MSc-opleiding, komen niet in aanmerking.

In september 2025 heeft het Bestuur besloten om in 2026 de selectieprocedure op een aantal punten te wijzigen, zonder daarmee afbreuk te doen aan de zorgvuldigheid. Voor de selectie van de Afrika kandidaten blijft ABF samenwerken met het WU Africa Scholarships Programme (ASP).

Vernieuwingen in de procedure in 2026:

- (1) *Aantal eigen kandidaten*. Voorafgaande aan de ABF-selectie procedure wordt bepaald hoeveel kandidaten ABF zelf kan financieren. De FoN kandidaten worden later toegevoegd aan dat aantal.
- (2) *Indonesië kandidaten* (Oomen Fonds). De selectie van een Indonesische kandidaat gebeurde in 2025 apart, buiten de voordrachten van de opleidingsdirecteuren (OD) om. In 2026 zullen deze kandidaten worden meegenomen in ABF-selectie en worden de ODs geïnformeerd dat een Indonesische kandidaat deel mag uitmaken van de voordracht van twee Azië kandidaten per OD.
- (3) *FoN kandidaten*. Deze werden tot op heden pas in de laatste fase geselecteerd aan de hand van de specifieke FoN criteria. In 2026 zal het ABF-bestuur twee kandidaten per FoN selecteren.
- (4) *Fasering en vermindering tijdsbeslag*. In 2026 zal de tussenfase verdwijnen waarin de uit de voordrachten van de ODs geselecteerde kandidaten werden uitgenodigd voor een *assignment* bestaande uit het beantwoorden van vragen en het opstellen van een mini-proposal voor thesis onderzoek. Vervolgens werden uit de geretourneerde *assignments* de kandidaten geselecteerd die voor een *zoom* interview werden uitgenodigd. Deze tussenfase wordt in 2026 geschrapt, hetgeen het volgende impliceert: (a) ABF krijgt vanaf het begin ook de volledige dossiers van de door de ODs voorgedragen Afrika kandidaten, niet alleen die van de Azië kandidaten; (b) In het interview worden punten uit de vroegere *assignments* overgenomen, zoals een vraag naar ideeën over de thesis; (c) Er zullen meer interviews noodzakelijk zijn.

Begeleiding van studenten

Het Bestuur volgt de studievoortgang van de studenten en neemt zo nodig contact op met de studieadviseurs om een goede voortgang van de studie te bevorderen. Wanneer studenten buiten hun schuld problemen krijgen die hun voortgang belemmeren (bijvoorbeeld ziekte) en aankloppen bij de bestuursleden Studentenzaken, bemiddelt het Bestuur om een oplossing te vinden. Hierbij wordt het Bestuur geleid door een Protocol waarover in 2024 overeenstemming werd bereikt. Ook zullen er in 2026 weer 'sociale' momenten zijn voor een informele kennismaking en gedachten wisseling tussen Bestuur en studenten, zoals het welkom voor de nieuwe eerstejaars in de eerste week van september.

In augustus 2025 werden voor het eerst exit-gesprekken gehouden met ABF-afstudeerders. Dit zal in 2026 ook gebeuren. De gesprekken leverden veel relevante informatie op, onder meer over stage-ervaringen en stageplekken. Er sprak ook waardering uit voor de begeleiding door ABF.

Beleid voor 2026 -2027

Het beleid voor 2026-2027 verschilt in essentie niet van dat in de voorafgaande periode. De selectie van studenten zal ook in de komende jaren maatwerk blijven. De samenwerking met de opleidingsdirecteuren alsmede de koppeling met WUFP blijven van belang om uit de grote aantallen geïnteresseerde kandidaten geschikte studenten te selecteren en om verzekerd te zijn van een *tuition waiver* voor de ABF-studenten.

De goede relatie met de donateurs blijft onverminderd belangrijk en moet zorgvuldig worden onderhouden. In samenwerking met UFW worden daartoe de nodige activiteiten ontplooid. Tevens moet het ABF goed zichtbaar blijven om nieuwe donateurs te werven.

Daarnaast wordt er extra aandacht besteed aan het actueel houden van het ABF alumni-netwerk, zodat het delen van kennis en ervaringen blijft renderen.

Stichting Anne van den Ban Fonds
Postbus 9101
6700 HB Wageningen
info@stichting-anne-van-den-ban-fonds.nl
www.stichting-anne-van-den-ban-fonds.nl
Anne van den Ban Fonds – fonds op naam -
annevandenban.fonds@wur.nl
www.annevandenbanfonds.nl